

TAIVALKOSKEN KALANKASVATUSLAITOKSEN YMPÄRISTÖ- JA VESITALOUSLUPA /
NAPAPIIRIN KALA OY/ MUISTUTUS HAKEMUKSEEN, KEMINMAA

379/11.03.03/2018

MELAYMP 26.06.2018 § 67

Valmistelija ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää:

Taivalkosken kalankasvatuslaitoksen toiminta perustuu nykyisin Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 16.6.2008 myöntämään ympäristö- ja vesitalouslupa nro 75/08/2. Lupa on myönnetty määräaikaisen kalankasvatusta ja talvivarastointia varten.

Kalankasvatuslaitos sijaitsee Keminmaan kunnan Alapaakkolan kylässä, kunnan keskustasta noin 17 km pohjoiskoilliseen, Taivalkosken voimalaitoksen yläaltaan länsirannalla, noin 500 m:n etäisyydellä voimalaitokselta.

Voimassa olevan luvan mukaan laitoksen toiminnassa verkkoaltaiden määrä saa olla enintään 13, yhteispinta-ala enintään 4100 m² ja yhteistilavuus enintään 20 800 m³. Luvan mukaisesti laitoksessa saadaan kasvattaa kalaa lisäkasvuna noin 170 000kg vuodessa ja käyttää kalojen ruokintaan kuivarehua enintään 190 000 kg vuodessa.

Hakemuksessa haetaan muutosta laitoksen rakenteisiin niin, että tuotannossa käytettävien verkkoaltaiden määrä on 15, yhteispinta-ala 4890 m² ja yhteistilavuus 23 000m³. Hakija on esittänyt, että uudessa luvassa verkkoaltaiden määrää ei rajoitettaisi, vaan yhteispinta-ala 4890 m² määrittäisi kasvatustoiminnassa käytettävien verkkoaltaiden määrän. Uuteen lupaan esitetään tuotantoa lisäkasvuna ilmaistuna noin 260 000 kg vuodessa ja rehunkäytön enimmäismääräksi 285 000 kg vuodessa. Hakija on esittänyt, että uusi lupa tulisi myöntää toistaiseksi voimassa olevana.

Hakemuksen tiedoksiantokuulutus on ollut nähtävänä 21.5.-20.6.2018. Meri-Lapin ympäristöpalvelut on saanut lisäaikaa lausunnon antamiseen 4.7.2018 saakka.

LIITE

Hakemuksen tiedoksiantokuulutus

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Annetaan seuraava lausunto :

Napapiirin Kala Oy:n kalankasvatustoiminnan nykyisen luvan kapasiteetista on ollut käytössä vuosina 2006-2011 noin 33%. Vuosina 2012-2016 ei laitoksella ole hakemuksen mukaan ollut tuotantoa ollenkaan.

Hakemusasiakirjoista ilmenee, että Isohaaran voimalaitosaltaan kalastuksesta on tehty tiedustelu vuodelta 2015.

Hakija kirjoittaa: ”Kalastustiedusteluissa kysyttiin lisäksi kalastajien kokemuksia kalastusta haittaavista tekijöistä. Kysymykseen verkkojen limoittumishaitasta Isohaaran altaalla vastasi 57 kalastajaa. Yli 50% vastaajista oli sitä mieltä, ettei osaa arvioida limoittumishaittaa, 10% oli sitä mieltä, ettei limoittumishaittaa ole ja n. 10% oli sitä mieltä, että haitta on vähäinen. Tämä kuvastaa verkkokalastusta harrastamattomien suurta osuutta sekä myös sitä, että haitta on kuitenkin kohtuullisen vähäinen eikä se poikkea muusta normaalista limoittumisesta.

Kalastustiedustelujen perusteella ei ole osoitettavissa mitään oleellista muutosta, minkä voitaisiin katsoa johtuvan kalankasvatuksesta.

Hakijalla on ehkä jäänyt havaitsematta, että ajankohdalla jolloin kalastustiedustelu tehtiin, ei Taivalkosken kalankasvatustiloksella ollut lainkaan tuotantoa, joka olisi aiheuttanut vesistön rehevöitymistä – ei myöskään kolmena edellisenä vuotena.

Kemijoen yhteistarkkailuraportissa vuodelta 2017 todetaan :”Vuonna 2017 kalankasvatustilosten fosforikuormitus oli suurempaa kuin yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoiden kuormitus”. Kyseisenä vuonna puheena olevan tiloksen kapasiteetista oli noin 33% käytössä. Edellä olevan viitaten hakemuksessa esitetty kalankasvatuksen vesistövaikutusten vähättely on vailla todistusvoimaa.

Yhdyskunnat tekevät runsaasti töitä vesistökuormitusten vähentämiseksi. Tämän vesiensuojelutyön ulosmittaaminen kalankasvatuksen muodossa ei ole kestävän kehityksen mukaista.

Massiivisten kalankasvatustilosten sijoittaminen Kemijokeen aiheuttaa myös merkittävän kalatautiriskin. Juuri nyt on Kemijoella vaelluskalojen (lohi ja taimen) ylisiirtokiello kirjolohilaitokselta levinneen, lohikalaille vaarallisen virusperäisen kalataudin (IHN) vuoksi. Kalalaitoksen sijoittaminen Taivalkoskelle ei saa millään tavoin vaikeuttaa vaelluskalojen palauttamista Isohaaran altaan yläpuoliselle jokiosuudelle. Lupaviranomaisen tulee huomioida tämä lupapäätöksessään.

Taivalkosken kalankasvatustiloksen kapasiteetin nostamiseen yli

1,5 kertaaisesti ei ole perusteita. Suunnitellun toiminnan ympäristövaikutusten vertaaminen vajaakapasiteetilla toimineen laitoksen ympäristövaikutuksiin ei ole vertailukelpoista.

Edellä olevan perusteella Napapiirin Kala Oy:n ympäristö- ja vesitalouslupahakemus tulee hylätä.

Mikäli lupa kuitenkin myönnetään, tulee se myöntää määräaikaisena ja kapasiteetiltaan aikaisempaa lupaa pienempänä. Mahdollisessa uudessa luvassa tulee verkkoaltaiden määrä rajoittaa.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin
